

Pagrindiniai klausimai:

■ **Modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimo Lietuvoje teisinis reglamentavimas**

■ **Modulinių profesinio mokymo programų sandara ir sąsajos su ECVET**

■ **Modulinių profesinio mokymo programų kūrimo organizavimas**

■ **Modulinių profesinio mokymo programų įgyvendinimas**

MODULINIO PROFESINIO MOKYMO SISTEMOS KŪRIMO YPATUMAI

Technologijų ir darbo procesų kaitos tendencijos, integracija į pasaulio ekonominę sistemą, intensyvi konkurencija, poreikis didinti darbo našumą turi didelę įtaką šalies ūkio pokyčiams, todėl darbuotojų kvalifikacijai keliami vis didesni reikalavimai ir skatinamas jų pasirengimas nuolat tobulėti. Šių tendencijų fone Lietuvos profesinio mokymo sistema buvo pradėta modernizuoti taip, kad padėtų asmeniui greitai įgyti ir efektyviai tobulinti ar keisti kvalifikaciją, užtikrintų aukštesnę profesinio mokymo paslaugų kokybę ir prieinamumą, gerintų visų amžiaus grupių asmenų dalyvavimą mokymosi visą gyvenimą sistemoje, kuo daugiau asmenų pritrauktų į darbo rinką. Viena iš galimybių tai pasiekti yra moduliais grindžiamo profesinio mokymo įgyvendinimas.

Profesinio mokymo programos modulis – iš anksto apibrėžta savarankiška profesinio mokymo programos dalis. Daugelis mokslininkų modulinį mokymą nusako kaip aiškios struktūros mokymo(si) procesą, kai kompetencijos įgyjamos pagal sukurtus mokymo(si) modulius ir lanksčiomis mokymo(si) formomis.

Modulinis mokymas yra sisteminis ir lankstus mokymo(si) būdas, atitinkantis šių dienų mokymo(si) reikalavimus, didinantis profesinio rengimo patrauklumą ir užtikrinantis galimybę mokytis tenkinant savo poreikius, skatinantis nuolatos atnaujinti savo žinias, mokėjimus ir įgūdžius, kviečiantis būti aktyviais, savarankiškais mokymo(si) proceso dalyviais.

Pagrindinės išvados:

Profesinio mokymo iššūkiai – geriau prisitaikyti prie greitai kintančios darbo rinkos poreikių, vis didesnių reikalavimų darbuotojų kvalifikacijai ir darbuotojų pasirengimas nuolat tobulėti.

Modulinis mokymas yra naudingas ir kvalifikacijos siekiančiam asmeniui, ir darbo pasauliui, ir švietimo sistemai:

- asmeniui padidėja galimybė savarankiškai konstruoti savo kvalifikaciją ją įgyjant ir tobulinant; sutrumpinti mokymosi laiką įteisinant neformaliojo švietimo būdu įgytas žinias ir kompetencijas; prireikus nutraukti mokymąsi, o vėliau jį pratęsti toje pačioje ar kitoje profesinio mokymo įstaigoje ar net kitoje valstybėje;
- darbdaviams ir darbo biržoms lengviau organizuoti mokymus parenkant darbuotojus, jei jų kvalifikacija neatitinka reikiamų darbo vietų reikalavimų; darbdaviams ir profesinėms asociacijoms lengviau organizuoti dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimą;
- švietimo sistemai modulinis profesinis mokymas turėtų būti itin naudingas, nes: padidėtų profesinio mokymo prieinamumas ir patrauklumas; sumažėtų švietimo sistemą anksti paliekančių jaunuolių; taptų lengviau atnaujinti profesinio mokymo programas, pritaikant jas prie ūkio arba asmens poreikių, palengvėtų ankstesnio mokymosi vertinimo ir pripažinimo vykdymas ir kt. Visa tai prisidėtų prie mokymosi visą gyvenimą idėjos įgyvendinimo.

MODULINIO PROFESINIO MOKYMO SISTEMOS KŪRIMO LIETUVOJE TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

Modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas buvo vykdomas įgyvendinant Praktinio profesinio mokymo išteklių plėtros programą (2007). Programoje pabrėžta, kad siekiant padidinti darbininko profesijų patrauklumą, būtina pereiti prie švietimo sistemos, grindžiamos lanksčiomis programomis, vadinasi, turi būti sukurta modulinė profesinio mokymo sistema, kuri užtikrintų geresnę profesinio mokymo paslaugų kokybę ir prieinamumą, įtraukiant visų amžiaus grupių asmenų dalyvavimą mokymosi visą gyvenimą sistemoje.

Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatose (toliau – Strategijos nuostatos) buvo nurodyta, kad Lietuvoje „sukuriama lanksti ir atvira švietimo struktūra, sujungianti bendrąjį ugdymą, profesinį mokymą, studijas, formalus, neformalus mokymosi ir savišvietos formas į bendrą švietimo erdvę“. Įgyvendinant šią nuostatą nemažai padaryta: parengta ir patvirtinta Lietuvos kvalifikacijų sandara (2010); Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme įteisinta, kad į bendrojo ir vidurinio ugdymo programas „gali būti įtraukiami profesinio mokymo programų moduliai“; Formaliojo profesinio mokymo programų rengimo ir įteisinimo tvarkos apraše (2010) nustatyta, kad visos naujai parengtos kvalifikacijai įgyti skirtos formaliosios profesinio mokymo programos privalo būti modulinės ir aprašyta jų rengimo, keitimo, vertinimo ir įteisinimo tvarka; Vidurinio ugdymo programos apraše (2011) pabrėžiama bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo suartinimo svarba. Siekiant prisidėti prie Strategijos nuostatų įgyvendinimo buvo parengta Modulinio profesinio mokymo sistemos koncepcija ir Modulių profesinio mokymo programų kūrimo metodika (2012).

Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme (2007) profesinio mokymo programos modulis apibūdinamas kaip „iš anksto apibrėžta savarankiška profesinio mokymo programos dalis“. Formaliojo profesinio mokymo programa turi atitikti kvalifikaciją aprašantį profesinį standartą ar atitinkamą profesinio rengimo standartą.

Valstybinėje švietimo 2013–2022 metų strategijoje pabrėžiama, kad „turi būti skatinamas balansas tarp universitetinio, koleginio ir profesinio išsilavinimo“.

Patvirtintoje naujoje Formaliojo profesinio mokymo programų rengimo ir įteisinimo tvarkos aprašo redakcijoje (2015) nustatyta, kad dalykinės formaliojo profesinio mokymo programos, skirtos pirminiam ir tęstiniam profesiniam mokymui vykdyti, galios ne ilgiau negu iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Formaliojo profesinio mokymo programų rengimo ir įteisinimo tvarkos apraše (2015) nustatytas mokymo pagal formaliojo profesinio mokymo programą ar jos modulį planavimas ir profesinio mokymo programų įgyvendinimas.

Perėjimas prie modulinio profesinio mokymo dera ir su Europos Sąjungos iniciatyvomis – 2004 m. paskelbtais Bendraisiais neformaliojo mokymosi ir savišvietos vertinimo ir pripažinimo principais, 2008 m. Europos Parlamento ir Tarybos patvirtinta „Rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros (EKS) kūrimo“, „Europos profesinio mokymo kreditų sistema (toliau – ECVET)“ (2009) ir kt.

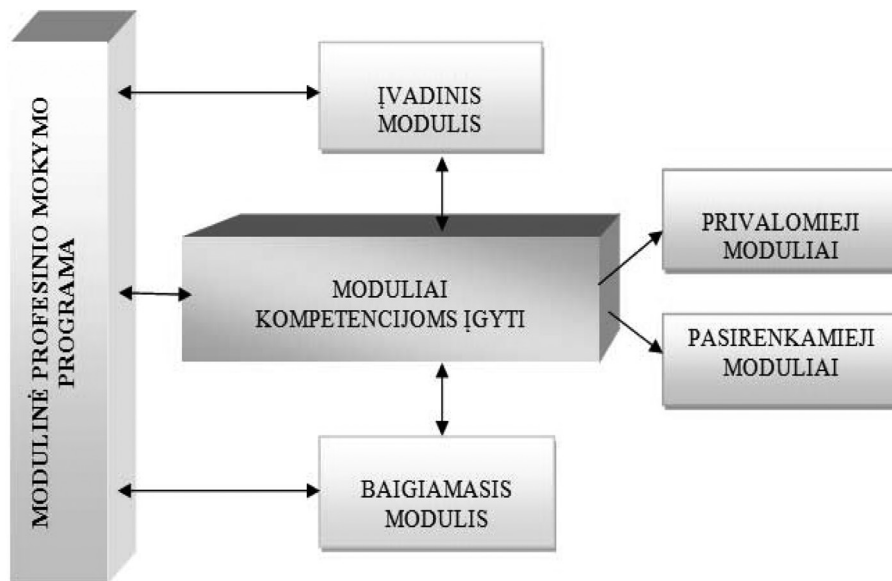
MODULINIŲ PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ SANDARA IR SAŠAJOS SU ECVET

Formaliojo profesinio mokymo programos, skirtos pirminiam ir tęstiniam profesiniam mokymui, yra tinkamos įvairioms mokymosi formoms ir sudaro sąlygas tolesniam mokymuisi. Formaliojo profesinio mokymo programa yra sudaryta iš atskirų modulių, kurių paskirtis – suteikti profesines ir bendrąsias kompetencijas (pasirengti profesinei veiklai) ir yra skirta įgyti konkrečią kvalifikaciją. Modulių pagrindu (pagal Profesinį standartą) gali būti rengiamos Lietuvos I–V kvalifikacijų lygių modulinės programos. Modulinės profesinio mokymo programos struktūra pavaizduota 1 paveiksle.

Modulinę profesinio mokymo programą sudaro: įvadinis modulis, kompetencijoms įgyti skirti moduliai, baigiamasis modulis.

Įvadinis modulis skirtas stojantiesiems studijuoti visą modulinę programą ir siekiantiesiems įgyti kvalifikaciją. Įvadinis modulis supažindina su profesine veikla ūkio sektoriuje ir profesinio mokymosi specifika. Šiame modulyje teikiama žinių apie darbuotojų saugą ir sveikatą, kad mokiniai įgytų teisę dalyvauti praktiniame mokyme. Taip pat šis modulis apima asmens turimų kom-

1 pav. Modulinės profesinio mokymo programos struktūra

petencijų įsivertinimą, sudarant galimybę, pademonstravus reikiamas žinias, įgūdžius ir gebėjimus, įskaityti kai kuriuos programoje numatytus modulius arba, jeigu asmuo nepakankamai pasirengęs mokytis pagal pasirinktą programą, į individualų mokymosi planą įtraukti bendrojo ugdymo dalykus.

Kompetencijoms įgyti numatytuose moduluose pateikiamas mokymo turinys, skirtas parengti asmenį tam tikros kvalifikacijos veiklai. Modulinė programa rengiama grindžiant ją kompetencijomis. Kompetencijoms įgyti skirti moduliai yra privalomieji ir pasirenkamieji. Jie yra savarankiški mokymosi rezultatų ir turinio požįriui modulinės programos elementai. Privalomieji moduliai skirti pagrindinėms kvalifikacijos kompetencijoms įgyti, o pasirenkamieji moduliai skirti papildomoms (specializuotoms) kompetencijoms įgyti ir sudaryti galimybę lanksčiai prisitaikyti prie asmens ir darbo rinkos poreikių. Asmenys gali mokytis visą kvalifikacijos programą arba baigti kiekvieną modulį atskirai. Sėkmingai baigęs visą kvalifikacijos programą asmuo gauna profesinio mokymo diplomą, o asmuo, baigęs atskirą modulį, gauna įgytą kompetenciją patvirtinantį pažymėjimą.

Baigiamasis modulis skirtas asmenims, kurie mokosi visos modulinės programos ir siekia kvalifikacijos. Šio modulio tikslas – suteikti galimybę mokiniui realioje darbo vietoje apibendrinti mokymąsi ir įgytas kompetencijas, tobulinti integracijos į darbo rinką įgūdžius, perprasti darbo drausmės reikalavimus, adaptuotis darbo vietoje ir kartu pasirengti kompetencijų vertinimui.

Profesinis mokymas gali būti organizuojamas mokyklinė ir pameistrystės forma. Organizuojant mokymą pameistrystės forma, mokinio mokymasis derinamas su

darbu. Taip pat įvertinus asmenų, turinčių ankstesnio mokymosi ar darbo patirtį, pasiekimus ir pripažinus turimas žinias bei gebėjimus, įgytus tiek formalioju, tiek neformalioju būdais, modulinės programos gali būti individualizuojamos.

Modulinės profesinio mokymo programos yra skirtos įvairaus amžiaus ir išsilavinimo asmenims. Jos sudaro galimybę įgyti pirmąją, tobulinti turimą ar įgyti kitą kvalifikaciją. Mokiniam, pasirinkus pirminį profesinį mokymą, greta kvalifikacijos, yra sudaryta galimybė įgyti pagrindinį ar vidurinį išsilavinimą. Taip pat asmenims, stojantiems į koleginių studijų programas ir baigusiems tos pačios švietimo srities profesinio mokymo programas su pagyrimu arba baigusiems tos pačios švietimo srities profesinio mokymo programas ir turintiems ne mažesnę kaip vienerių metų darbo stažą pagal įgytą kvalifikaciją, suteikiama papildomų balų. Taip pat pretenduojančiųjų į valstybės finansuojamas studijų vietas (stojant į universitetinių ar koleginių studijų technologijos mokslų studijų srities programas) trečiojo dalyko įvertinimu gali būti laikomas:

- kvalifikacijos egzamino, skirto įgyti Lietuvos kvalifikacijų sandaros IV lygiui priskirtiną kvalifikaciją (baigusiems profesinio mokymo programas iki 2013 metų);
- teorijos ir praktikos darbo įvertinimo balų aritmetinis vidurkis arba kompetencijų, įgytų siekiant Lietuvos kvalifikacijų sandaros IV lygio kvalifikacijos, teorinės ir praktinės dalies įvertinimo balų aritmetinis vidurkis, perskaičiuojamas kaip valstybiniai brandos egzaminai.

Modulių susiejimas su kompetencijomis sudaro palankias sąlygas lanksčiai organizuoti mokymąsi, kaupti

ir perkelti mokymosi kreditus. Modulinės profesinio mokymo programos grindžiamos kompetencijomis ir joms įgyti suteikiamais kreditais. Tai atitinka ECVET kreditų įvedimo į Lietuvos profesinio mokymo sistemą tikslą – palengvinti asmenų mokymosi rezultatų perkėlimą, kaupimą ir pripažinimą.

Kompetencijų, sudarančių kvalifikaciją, ypatybes (turinį, apimtį ir t. t.) lemia nustatyti mokymosi rezultatai. Siekiant įgyvendinti ECVET tikslus, pirmiausiai kreditai skiriami visai kvalifikacijai, paskui tam tikras kreditų skaičius iš bendro kreditų skaičiaus skiriamas atskiriems vienetams, t. y. kompetencijoms, nes kredi-

tų skaičius atspindi kiekvienos kompetencijos svarbos santykį su visa kvalifikacija.

Modulinės programos, kuriose ECVET kreditai yra susieti tiek su kvalifikacija, tiek su kompetencijomis, yra lankstesnės, patrauklesnės ir labiau atitinka besimokančiųjų, darbo rinkos poreikius, perkėlimo į kitą mokymosi aplinką reikmes, taip pat plečia mokymosi visą gyvenimą galimybes. ECVET sistema leidžia lengviau pripažinti mokymosi rezultatus, kuriuos asmenys įgijo gimtojoje ar užsienio šalyje, per pirmines ar tęsines studijas, mokydamiesi formaliuoju, neformaliuoju būdais ar savarankiškai.

MODULINIŲ PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ KŪRIMO ORGANIZAVIMAS

Diegti modulinį mokymą pirminiame profesiniame mokyje Europoje iniciatyvos pirmiausia ėmėsi pavienės valstybės: 1980 m. – Jungtinė Karalystė, 1985 m. – Nyderlandai, 1990 m. – Ispanija, 1994 m. – Škotija ir kt.

Lietuvoje nuo 2002 m. profesinio mokymo turinys formuojamas kompetencijų pagrindu, aiškiai nustatant mokymosi rezultatus. Profesinio mokymo kvalifikacijų turinį apibrėžia profesinio rengimo standartai, kuriuos ateityje numatoma pakeisti profesiniais standartais, aprašančiais svarbiausias, tam tikram ūkio sektoriui būdingas įvairių Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygių kvalifikacijas. Nuo 2015 m. pirmenybė ir daugiausia dėmesio skiriama mokymuisi pagal modulines programas, kurių moduliai parengti atsižvelgiant į mokymosi rezultatus.

Modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas Lietuvoje vyko įgyvendinant projektą „Kvalifikacijų formavimas ir modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas“ (toliau – Projektas). Projekto metu buvo plėtojama Lietuvos kvalifikacijų sistema, siekta sudaryti palankias sąlygas Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoms dėl Europos kvalifikacijų sąrangos ir ECVET diegimo; gerinti profesinio mokymo lankstumą (t. y. prisitaikymą prie kintančių ūkio poreikių), prieinamumą ir patrauklumą (palankios sąlygos žinioms ir gebėjimams įskaityti, trumpesnė mokymo trukmė, lengvesnis pereinamumas tarp atskirų programų ir švietimo grandžių).

Įgyvendinant Projektą buvo sukurtas modulinio profesinio mokymo sistemos modelis ir parengtas modulių profesinio mokymo programų rengimo planas; profesinio mokymo programos buvo pertvarkomos į modulines, t. y. kuriamos modulinės profesinio mokymo programos.

Kuriant modulinio profesinio mokymo sistemos modelį buvo išanalizuota Lietuvos ūkio šakų situacija ir suda-

rytas prioritетinių ūkio šakų sąrašas. Šis sąrašas buvo aprobuotas Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro Centrinio profesinio komiteto, kurio pagrindinis uždavinys – koordinuoti strateginius kvalifikacijų sistemos klausimus. Taip pat buvo atrinkti prioritетiniai ūkio sektoriai profesiniams standartams rengti. Atlikus ūkio sektorių atranką, buvo sudaryti atitinkamų sektorių sektoriniai profesiniai komitetai, kurių pagrindinis uždavinys – aprobuoti parengtus profesinius standartus ir atlikti modulių profesinio mokymo programų galutinį vertinimą.

Kuriant modulinio profesinio mokymo sistemos modelį buvo atlikta modulinio profesinio mokymo būklės Lietuvoje analizė, išanalizuota ES šalių modulių programų rengimo ir įgyvendinimo, taip pat kreditų perkėlimo patirtis, parengta modulinio profesinio mokymo sistemos koncepcija, modulių profesinio mokymo programų kūrimo metodika, neformaliojo švietimo programa, skirta modulių programų rengėjams, gairės dėl mokymo priemonių rengimo.

Pertvarkant profesinio mokymo programas į modulines, t. y. kuriant modulines profesinio mokymo programas, buvo kuriamos modulių programų struktūros, rengiami modulių aprašymai, modulių programų vertinimo ir aprobavimo tvarka.

Įgyvendinant Projektą, buvo parengta 10 profesinių standartų:

- Energetikos sektoriaus profesinis standartas;
- Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriaus profesinis standartas;
- Statybos sektoriaus profesinis standartas;
- Informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus profesinis standartas;
- Transporto ir saugojimo paslaugų sektoriaus profesinis standartas;

- Medienos gaminių ir baldų gamybos sektoriaus profesinis standartas;
- Tekstilės, aprangos ir odos dirbinių gamybos sektoriaus profesinis standartas;
- Sveikatos priežiūros, grožio ir sveikatingumo paslaugų sektoriaus profesinis standartas;
- Žemės ūkio, miškininkystės, žuvininkystės ir maisto produktų gamybos sektoriaus profesinis standartas;
- Inžinerinės pramonės gaminių gamybos sektoriaus profesinis standartas.

Šiuo metu parengta 60 modulių profesinio mokymo programų 30 švietimo posričių (1 lentelė). Parengtų modulių profesinio mokymo programų galutinį vertinimą atliko atitinkamos srities sektoriai profesiniai komitetai.

1 lentelė. Parengtų modulių profesinio mokymo programų sąrašas pagal posričius

Eil. Nr.	Kodas	Posričio pavadinimas*	Modulinės profesinio mokymo programos pavadinimas
1.	213	Garso ir vaizdo technika bei žiniasklaidos produkcija	1. Fotografo modulinė profesinio mokymo programa
2.	214	Dizainas	2. Interjero apipavidalintojo modulinė profesinio mokymo programa
3.	215	Dailieji amatai	3. Floristo modulinė profesinio mokymo programa 4. Dailiųjų tekstilės dirbinių gamintojo modulinė profesinio mokymo programa
4.	341	Didmeninė ir mažmeninė prekyba	5. Pardavėjo modulinė profesinio mokymo programa
5.	342	Marketingas ir reklama	6. Vizualinės reklamos gamintojo modulinė profesinio mokymo programa
6.	343	Finansai, bankininkystė, draudimas	7. Apskaitininko ir kasininko modulinė profesinio mokymo programa 8. Finansinių paslaugų teikėjo modulinė profesinio mokymo programa
7.	346	Sekretorių ir kontoros darbas	9. Sekretoriaus modulinė profesinio mokymo programa
8.	347	Darbo organizavimas	10. Logisto ekspeditoriaus modulinė profesinio mokymo programa 11. Kaimo verslų paslaugų teikėjo modulinė profesinio mokymo programa
9.	482	Kompiuterio panaudojimas	12. Kompiuterinio projektavimo operatoriaus modulinė profesinio mokymo programa 13. Java programuotojo modulinė profesinio mokymo programa
10.	521	Mechanika ir metalo darbai	14. Šaltkalvio remontininko modulinė profesinio mokymo programa 15. Metalo apdirbimo staklininko modulinė profesinio mokymo programa 16. Suvirintojo modulinė profesinio mokymo programa
11.	522	Elektra ir energija	17. Elektriko modulinė profesinio mokymo programa 18. Atsinaujinančios energetikos įrangos montuotojo modulinė profesinio mokymo programa 19. Šilumos tiekimo operatoriaus modulinė profesinio mokymo programa 20. Ventiliacijos, oro kondicionavimo sistemų gamintojo ir montuotojo modulinė profesinio mokymo programa
12.	523	Elektronika ir automatika	21. Kompiuterinės įrangos derintojo modulinė profesinio mokymo programa 22. Automatinių sistemų eksploatavimo mechatroniko modulinė profesinio mokymo programa
13.	524	Cheminės medžiagos ir cheminiai procesai	23. Naftos produktų operatoriaus modulinė profesinio mokymo programa

Eil. Nr.	Kodas	Posričio pavadinimas*	Modulinės profesinio mokymo programos pavadinimas
14.	525	Variklinės transporto priemonės, laivai ir orlaiviai	24. Automobilių kėbulų remontininko modulinė profesinio mokymo programa 25. Automobilių mechaniko modulinė profesinio mokymo programa 26. Technikos priežiūros verslo darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa 27. Laivų sistemų ir įrenginių montuotojo modulinė profesinio mokymo programa 28. Automobilių elektros įrengimų remontininko modulinė profesinio mokymo programa 29. Orlaivių remontininko modulinė profesinio mokymo programa
15.	541	Maisto produktų gamyba	30. Maisto (mėsos, pieno, duonos) pramonės darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa
16.	542	Tekstilė, apranga, avalynė, oda	31. Siuvėjo modulinė profesinio mokymo programa
17.	543	Medžiagos (mediena, popierius, plastikas, stiklas)	32. Baldžiaus modulinė profesinio mokymo programa
18.	582	Statyba ir statybos inžinerija	33. Apdailininko (statybininko) modulinė profesinio mokymo programa 34. Staliaus modulinė profesinio mokymo programa 35. Santechniko modulinė profesinio mokymo programa 36. Stogdengio modulinė profesinio mokymo programa 37. Mūrininko modulinė profesinio mokymo programa 38. Kelių statybos ir priežiūros darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa
19.	621	Augalininkystė ir gyvulininkystė	39. Gyvūnų priežiūrėtojo modulinė profesinio mokymo programa 40. Žemės ūkio gamybos verslo darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa
20.	622	Sodininkystė	41. Dekoratyvinio želdinimo ir aplinkos tvarkymo verslo darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa
21.	623	Miškininkystė	42. Miško darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa
22.	624	Žuvininkystė	43. Žuvininkystės verslo darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa
23.	762	Socialinis darbas ir konsultavimas	44. Socialinio darbuotojo padėjėjo modulinė profesinio mokymo programa
24.	811	Viešbučiai, restoranai ir viešasis maitinimas	45. Virėjo modulinė profesinio mokymo programa 46. Konditerio modulinė profesinio mokymo programa 47. Padavėjo ir barmeno modulinė profesinio mokymo programa
25.	812	Kelionės, turizmas ir laisvalaikis	48. Svečių aptarnavimo darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa 49. Kaimo turizmo organizatoriaus modulinė profesinio mokymo programa
26.	814	Paslaugos namuose	50. Tekstilės gaminių priežiūros darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa 51. Komunalinio ūkio paslaugų darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa
27.	815	Plaukų ir grožio priežiūra	52. Higieninės kosmetikos kosmetiko modulinė profesinio mokymo programa 53. Kirpėjo modulinė profesinio mokymo programa

Eil. Nr.	Kodas	Posričio pavadinimas*	Modulinės profesinio mokymo programos pavadinimas
28.	840	Transporto paslaugos	54. Traukinio mašinisto modulinė profesinio mokymo programa 55. Jūreivio modulinė profesinio mokymo programa 56. Tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojo modulinė profesinio mokymo programa
29.	851	Aplinkosaugos technologijos	57. Aplinkos apsaugos darbuotojo modulinė profesinio mokymo programa.
30.	861	Asmenų ir nuosavybės apsauga	58. Ugniagesio gelbėtojo modulinė profesinio mokymo programa 59. Pasieniečio modulinė profesinio mokymo programa 60. Policininko modulinė profesinio mokymo programa

*Lietuvos švietimo klasifikacija. Sritis ir posričiai. Vartotojo vadovas. Švietimo aprūpinimo centras. Vilnius, 2000.

Naudojant parengtus instrumentus, ateityje planuojama pertvarkyti profesinio mokymo programas į moduli-

nes ir tęsti Lietuvos kvalifikacijų sistemos plėtrą.

MODULINIŲ PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

Nuo 2015 m. rugsėjo 1 d. 18-oje profesinio mokymo įstaigų yra įgyvendinamos šios 6 modulinės profesinio mokymo programos: floristo; sekretoriaus; apskaitininko ir kasininko; kirpėjo; baldžiaus; žemės ūkio gamybos verslo darbuotojo.

Modulines profesinio mokymo programas numatoma įgyvendinti 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metais, kartu atliekant ir bandymo stebėseną.

Informacija, susijusi su modulių profesinio mokymo programų įgyvendinimu, bus apibendrinama, teikiama siūlymų, kaip tobulinti modulių profesinio mokymo programas.

Diegiamos modulinės programos turėtų profesinį mokymą daryti lankstesnį, todėl padidėtų galimybių pritaikyti jį individualiems besimokančiojo poreikiams. Galimybė rinktis, kaupti ir derinti atskirus modulius pagal savo išsilavinimą ir ankstesnio mokymosi ar darbo patirtį padidins mokymosi prieinamumą ir patrauklumą tiek jaunimui, tiek suaugusiesiems. Modulinis mokymas patogus ir tuo, kad specialistams, norintiems kelti ar tobulinti kvalifikaciją, pasikeitus medžiagoms ar technologijoms, pakaks baigti tik reikiamus profesinio mokymo modulius – taip jie galės modeliuoti unikalį savo kvalifikaciją. Taip pat modulinės programos leis lanksčiai organizuoti ugdymo procesą ir veiksmingai panaudoti profesinio mokymo įstaigose kuriamų sektorinių praktinio mokymo centrų siūlomą naujausias technologijas.

Modulių profesinio mokymo programų įgyvendinimas yra susijęs su praktinio profesinio mokymo bazės kūri-

mu. Sektorinis praktinio mokymo centras – tai modernia praktinio mokymo įranga aprūpinta profesinio mokymo įstaiga, susijusi su vienu ar keliais Lietuvos ūkio sektoriais, teikianti pirminio ir tęstinio praktinio profesinio mokymo paslaugas visiems Lietuvos gyventojams: tiek profesinių mokyklų mokiniams, tiek kolegijų ar universitetų studentams, tiek kvalifikaciją tobulinantiems įmonių darbuotojams.

Kelis dešimtmečius praktinio profesinio mokymo bazė Lietuvoje buvo atnaujinama nepakankamai, profesinio mokymo įstaigų teikiamos paslaugos neatitiko darbo rinkos poreikių. Valstybė ėmėsi spręsti šią problemą investuodama į sektorinių praktinio mokymo centrų kūrimą, t. y. veiksmingiausiai dirbančių ir perspektyviausių profesinio mokymo įstaigų infrastruktūros modernizavimą.

2015 m. pabaigoje profesinio mokymo įstaigose įrengti 42 sektoriniai praktinio mokymo centrai.

Sektorinių praktinio mokymo centrų kūrimu siekiama gerokai padidinti profesinio mokymo sistemos patrauklumą, pagerinti profesinio mokymo įstaigų veiklos veiksmingumą ir kokybę, sustiprinti profesinio mokymo įstaigų bendradarbiavimą su darbdaviais, pagyvinti profesinio mokymo sistemą.

Profesinio mokymo įstaigos, gavusios finansavimą sektorinių praktinio mokymo centrų kūrimo projektams pagal Sektorinių praktinio mokymo centrų plėtros programą, rengė ir modulinėms mokymo programoms skirtas mokymo priemones.

LITERATŪRA

1. 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų bendrieji profesinio mokymo planai, 2015. Prieiga internetu: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/5682f4d0264511e5bf92d6af3f6a2e8b>.
2. Bendrojo priėmimo į Lietuvos aukštųjų mokyklų pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas 2015 metų tvarkos aprašas, 2015. Prieiga internetu: http://www.lamabpo.lt/ckfinder/userfiles/files/2015%20m_%20BP_galut.pdf.
3. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. rugpjūčio 12 d. įsakymas Nr. V-890 „Dėl modulinio profesinio mokymo programų išbandymo“. Prieiga internetu: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/9aeb9600418311e58568ed613eb39a73>.
4. Formaliojo profesinio mokymo programų rengimo ir įteisinimo tvarkos aprašas, 2015. Prieiga internetu: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b1d753f0d2b511e4bcd1a882e9a189f1/HfVXtuSOkL>.
5. Formaliojo profesinio mokymo tvarkos aprašas, 2015. Prieiga internetu: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.5F67B3357CBE/hkQgkEnLfv>.
6. Modulinio profesinio mokymo sistemos koncepcija, 2012. Prieiga internetu: http://www.kpmc.lt/kpmc/wp-content/uploads/2013/04/Modulinio_PM_sistemos_kurimo_koncepcija.pdf.
7. Modulinio profesinio mokymo būklės Lietuvoje analizė, 2012. Prieiga internetu: http://www.kpmc.lt/Projektai/Mod._prof._mok._bukles_LT_analize.pdf.
8. Projektas „Kvalifikacijų formavimas ir modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas“. Prieiga internetu: http://www.kpmc.lt/kpmc/?page_id=1364.
9. Išteklių sąrašai. Prieiga internetu: http://www.kpmc.lt/kpmc/?page_id=1519.
10. Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija, 2013. Prieiga internetu: <https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=b1fb6cc089d911e397b5c02d3197f382>.

ŠVIETIMO PROBLEMOS ANALIZĖ – Švietimo ir mokslo ministerijos leidinių serija, skirta politikams, savivaldybių švietimo padalinių specialistams ir plačiajai visuomenei, nušviečianti kylančias ir sprendžiamas švietimo problemas. Serijoje „Švietimo problemos analizė“ pateikiama glausta, konkreti ir aktuali švietimo sistemos funkcionavimo problemų analizė. Leidiniai skelbiami internete adresais: <http://www.smm.lt/web/lt/teisesaktai/tyrimai-ir-analizes/svietimo-problemos-analizes/2012-metu>; <http://www.sac.smm.lt/index.php?id=36> ir portale Emokykla.

Pasiūlymus, pastabas ar komentarus prašome siųsti Švietimo ir mokslo ministerijos Strateginių programų skyriaus vedėjui Ričardui Ališauskui (el. p. ricardas.alisauskas@smm.lt).

Autorius, norinčius publikuoti savo parengtas analizes serijoje „Švietimo problemos analizė“, prašome kreiptis į Švietimo ir mokslo ministerijos Strateginių programų skyriaus vyresniąją specialistę Veroniką Šiurkienę (el. p. veronika.siurkiene@smm.lt, tel. (8 5) 219 1121).

Analizę parengė: Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro Kvalifikacijų formavimo skyriaus vedėjas Saulius Baliukynas ir Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro Kvalifikacijų formavimo skyriaus metodininkė Inga Gumbelevičiūtė.

MODULINIO PROFESINIO MOKYMO SISTEMOS KŪRIMO YPATUMAI

Redaktorė *Nijolė Šorienė*

Maketavo *Valdas Daraškevičius*

2015-12-22. Tir. 500 egz.

Išleido Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos
Švietimo aprūpinimo centras, Geležinio Vilko g. 12, 03163 Vilnius
Spausdino UAB „Lodvila“, Sėlių g. 3A, 08125 Vilnius